

Sygn. akt I CSK 847/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa H. B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Sprawiedliwości i Prezesowi Sądu
Okręgowego w Gdańsku
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 7 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 1311/13,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powódki na rzecz pozwanego Skarbu Państwa
- Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3600 (trzy
tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 14 maja 2013 r., którym oddalono powództwo H.B. przeciwko Ministrowi Sprawiedliwości o zapłatę kwoty 1.000.000 zł z odsetkami od 19 marca 2008 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego powódka w toku procesu nie wykazała, by orzeczenia, które jej zdaniem stanowiły źródło szkody, były wadliwe, jak też nie wykazała istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy tak wskazywanymi przyczynami a szkodą, którą wiązała z utratą prawa własności dwóch nieruchomości lokalowych w S., co do których przed zawarciem umowy sprzedaży przez powódkę z ich właścicielem, przeciwko któremu toczyło się postępowanie egzekucyjne, doszło do sprzedaży licytacyjnej i prawomocnego udzielenia przybicia na rzecz licytanta, a po zawarciu tej umowy miało miejsce przysądzenie własności na rzecz licytanta. Sąd Apelacyjny przeanalizował przedmiot postanowień wydanych w postępowaniach egzekucyjnych, które powódka wskazywała jako niezgodne z prawem, i ocenił, że nie zostały one wydane z naruszeniem prawa ani też nie spowodowały wskazywanej przez powódkę szkody, ponieważ część z nich dotyczyła sprostowania postanowień wydanych w postępowaniu egzekucyjnym poprzez umieszczenie w ich rubrum wszystkich wierzycieli, a nie tylko tego, który pierwszy wszczął postępowanie egzekucyjne z nieruchomości lokalowych, jedno dotyczyło oddalenia wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego, a powódka nie wyjaśniła, dlaczego z wydaniem tych orzeczeń łączy twierdzenie o powstaniu swojej szkody w postaci utraty praw do lokali.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, art. 64 Konstytucji, art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Powódka oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Zagadnienia prawne, które zdaniem powódki wymagają wyjaśnienia odnoszą się do kwestii interpretacji pojęcia dobrej wiary w rozumieniu art. 5 u.k.w.h. w wypadku kupowania od egzekwowanego dłużnika nieruchomości w zaufaniu do znajdujących się w księdze wieczystej wpisów o podmiotach prowadzących egzekucję, nie wymieniających wszystkich tych podmiotów; wpływu na ocenę dobrej wiary faktu wykreślenia wzmianki o prowadzeniu egzekucji i hipotek, a także zasad przewidzianej w art. 5 u.k.w.h. w wypadku kolizji interesów licytacyjnego nabywcy nieruchomości i osoby, która nabyła ją od egzekwowanego dłużnika.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym.

Skarżący powinien dostrzegane zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurystyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen

prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Należy zauważyć, że skarżąca w zasadzie ograniczyła się do hasłowego wskazania występujących w sprawie zagadnień i nie przedstawiła argumentacji jurystycznej na poparcie twierdzeń zawartych we wniosku. Nie wyjaśniła też w jaki sposób przedstawione zagadnienia wiążą się ze szkodą, którą spowodować miało wydanie postanowień o sprostowaniu wcześniej wydanych przez sąd postanowień przez wymienienie w nich podmiotów, które przyłączyły się do toczącej się egzekucji i których udział w tej egzekucji był niewątpliwy.

Strona powodowa wnosiła także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazując, że konieczne jest dokonanie wykładni art. 5 u.k.w.h. w sytuacji, kiedy do księgi wieczystej nie ma wpisanych wszystkich wierzycieli prowadzących egzekucję.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przesłance wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga ponadto przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów

wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego.

Skarżąca nie wykazała aby na tle znajdujących zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów wystąpiły poważne wątpliwości interpretacyjne związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Problem możliwości powołania się przez wierzyciela, który przyłączył się do egzekucji z nieruchomości na skutki zajęcia (taki bowiem w istocie charakter ma problem, który wskazuje powódka, został już szczegółowo wyjaśniony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2007 r. (III CZP 93/07, OSNC 2008/7-8/68), a skarżąca nie wykazała, aby w okolicznościach występujących w niniejszej sprawie konieczne było ponowne rozważanie tego zagadnienia.

Kolejna z powołanych przesłanek, przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej zachodzi w razie wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego o ile nie spowodowało wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793).

Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, powódka nie przytoczyła. Wskazywane przez nią oczywiste naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. nie koresponduje z przytoczonymi w skardze zarzutami kasacyjnymi, wśród których brak zarzutu naruszenia art. 378§ 1 k.p.c.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przesądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., a ich wysokość z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 7 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).